

Подільське СЛОВО

№32 (36/5343) П'ятниця, 9 серпня 2019 року

12 сторінок

Програму
«Безкоштовна
діагностика»
відклали, але не
медреформу

4

Великі Гаї і
Теребовля —
у фіналі

5

Фестивалимо

Нич не сходить без насіння і не родит без коріння!

Цими вихідними в урочищі Бичова на Монастирищині відбувся фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини». 2019-й мав бути ювілейним (двадцятим) для фестивалю, адже минулого року вирувала ХІХ лемківська ватра. Але наказом міністра культури України Євгена Нищука від 20 листопада 2018 року фестиваль отримав статус Міжнародного. Тому 2-4 серпня розпочинав відлік І Міжнародний фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини».

Розпочався фестиваль з урочистої ходи його учасників центральною вулицею міста Монастирська. Дорогою зупинилися, щоб покласти квіти до підніжжя пам'ятника Тарасу Григоровичу Шевченку та Пам'ятного знаку депортації. Також відбулася театралізована сповідь, присвячена депортованому лемкові, який загинув від голоду у донецькому степу. Завершилася урочиста хода молебнем біля каплички.

Головні дійства фестивалю відбувалися у музеї під відкритим небом — «Лемківське село», основну частину експозиції якого становлять дерев'яні будинки, обладнані за старовинним зразком. Гості фестивалю мали змогу оглянути декілька фотовиставок просто неба — збірку історичних портретів із сімейних архівів.

На головній сцені виступали народні колективи та виконавці, яких, за словами організаторів, було близько тисячі.

Продовження на стор. 6.

«Цьогорічний фестиваль особливий, — **запевнив голова Всеукраїнського товариства «Лемківщина» Олександр Венгринович.** — Адже відзначають 75-річницю депортації етнічних українців з Лемківщини. До нас прибули представники семи країн, у яких проживають лемки, — Америки, Канади, Польщі, Словаччини, Хорватії, Сербії, України. Звісно, найбільше лемків в Україні — близько 200 тисяч, в інших країнах — десятки тисяч. Запаливши традиційну ватру, ми сподіваємося зберігати і поширювати нашу культуру. **Ватра означає для нас надію на майбутнє.** І таким велелюдним зібранням ми хочемо показати нашу єдність».

День села
Шляхтинці

7

Заготовляємо,
зберігаючи
корисні
речовини

10

Десять вправ
для розвитку
дитячої
психіки

11

Офіційне

Сесія районної ради

2 серпня відбулася 29 сесія Тернопільської районної ради, яку провів голова Андрій Галайко. У засіданні взяв участь депутат Тернопільської обласної ради Володимир Лісовський.

Під час пленарного засідання розглянули важливі питання життєдіяльності району.

Перебіг виконання програми соціально-економічного і культурного розвитку в. о. голови Тернопільської райдержадміністрації Андрій Колісник. Доповідач охарактеризував стан справ у промисловості, сільському господарстві, торгівлі та сфері надання послуг, малому бізнесі, зовнішньоекономічній та інвестиційній діяльності, енергетиці та енергозбереженні, будівництві, ринку праці, соціальній сфері (освіта, культура, охорона здоров'я). «Завдяки доволі стабільній роботі підприємств різних галузей економіки район має високі соціально-економічні показники розвитку, — сказав Андрій Колісник, — **розвитку економічного розвитку з реалізації промислової продукції виконана на 125%.** Нині у районі в розпалі жнива. Уже зібрали озими ячмінь та ріпак, горох, продовжують збирати озиму пшеницю. **Незважаючи на примхи цьогорічної погоди, урожайність**

зернових — висока». Одне з найбільшціх питань — дороги. Андрій Колісник озвучив перелік об'єктів, що потребують середнього поточного ремонту у 2019 році на суму 15 мільйонів гривень: Об'їзна м.Тернополя — Великий Глибочок — Осташівці; Товстолуг — Соборне; Ігровиця — Дубівці — Смиківці; держдорога М-09 — Забойки — Драганівка; Велика Березовиця — Буцнів (Хатки); автодороги місцевого значення — Бужах Великогаївської ОТГ.

Начальник управління фінансів РДА Ольга Казимирів звітувала про виконання районного бюджету за перше півріччя 2019 року, інформувала про внесення змін до районного бюджету на 2019 рік й міжбюджетні трансферти між сільськими радами та Тернопільським районним бюджетом. Згідно з інформацією, до зведеного бюджету Тернопільського району за перше півріччя 2019 року надійшло 59228 тис. грн власних доходів (план виконано на 117,4%). До районного бюджету надійшло власних доходів 32373,8 тис. грн, що на 31,4% більше планових обсягів загального фонду. До загального фонду районного бюджету за звітний період надійшло офіційних трансфертів на суму 186421,2 тис. грн, що становить 96,4% до загальної суми надходжень у районний бюджет.

Депутати одногослоно підтримали проєкт про зміну в складі засновників і передачу комунального майна навчальних закладів зі спільної власності територіальних громад до сільської ради ОТГ.

На сесії дано згоду на відкриття 3-ї групи в Почапінському закладі дошкільної освіти — дитячому садочку «Журавлик» Тернопільської районної ради.

Депутати районної ради підтримали проєкт щодо реорганізації (шляхом перетворення) комунального закладу ЗОШ І ст. — садка села Кип'ячка Тернопільської районної ради в комуніальний заклад дошкільної освіти — дитячий садок.

На сесії внесено зміни до програм: розвитку та модернізації первинної ланки медико-санітарної допомоги населенню Тернопільського району на засадах гальної практики — сімейної медицини на 2019-2021 роки; підвищення якості організації забезпечення реалізації державної соціальної політики управлінням соціального захисту населення Тернопільської РДА на 2017-2020 роки; проведення заходів із запобігання виникненню африканської чуми свиней у Тернопільському районі на 2018-2020 роки.

Депутати підтримали проєкт про зміну меж села Мишківичі відповідно до розробленої проєкту земельної ділянки, додатково включивши земельні ділянки загальною площею 1238,8789 га.

Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».

До уваги власників автотранспорту

Тернопільська районна державна адміністрація (Організатор перевезення) оголошує конкурс на право здійснювати перевезення пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування в звичайному режимі руху.

Перелік об'єктів конкурсу:

№ п/п	№№ рейсів номер м-ту	Назва маршруту	Протяж. м-ту (км)	Час відправл. з пунктів		к-сть обор. рейс.	мін. к-сть авт.	Періодичність виконання
				почат.	кінцев.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	15-20/2	Тернопіль — Велика Лука	14,0	6-40	21-35	8	2	щоденно
2.	15-23/1	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	6-15	20-20	10	2	щоденно
3.	15-23/2	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	6-45	20,40	10	2	щоденно
4.	15-23/3	Буцнів (Серединки) — Тернопіль	12,5	7-00	21-15	10	2	щоденно
5.	15-24/2	Тернопіль — Петриків	6,9	7-15	20-17	11	2	щоденно
6.	15-25/1	Тернопіль — Підгородне	8	6-40	20-35	11	2	щоденно
7.	15-37	Тернопіль — Дубівці через Ігровицю	28	5-30	18-15	4	2	щоденно
8.	15-38	Тернопіль — Смиківці	10	7-00	20-00	10	2	щоденно

Умови конкурсу

Конкурс на перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування проводиться відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» та Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008р. №1081 (зі змінами), Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 №176 (зі змінами).

Відповідно до ст. 45 Закону України «Про автомобільний транспорт», у конкурсі на визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування можуть брати участь автомобільні перевізники, які мають ліцензію на той вид послуг, що виносять на конкурс, на законних підставах використовують у достатній кількості сертифіковані автобуси відповідного класу, відповідають вимогам, викладеним у статті 34 Закону України «Про автомобільний транспорт». Згідно з підпунктом 4 п.12 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. №1081 (зі змінами), достатній кількість транспортних засобів визначається як кількість автобусів, необхідних для виконання перевезень, та кількість резервних транспортних засобів, яка становить 10 відсотків від необ-

хідної кількості автобусів для виконання перевезень.

Для забезпечення належної якості та безпеки перевезень пасажирів на внутрішньорайонних автобусних маршрутах, згідно з Порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їхнього використання за видами сполучень та режимів руху, затвердженого наказом Міністерства України від 12 квітня 2007 р. №285, на маршрутах протяжністю до 150 км допускається використання автобусів категорій М2 (повна маса до 5 т) та М3 (повна маса більше 5 т). Клас автобусів: на приміських маршрутах I, II, III. Автобуси, які надають для участі в конкурсі, мають бути технічно перевірені, що підтверджується протоколом перевірки технічного стану транспортного засобу.

Для участі в конкурсі на приміських автобусних маршрутах перевізники зобов'язані подати на кожен об'єкт конкурсу в якості конкурсної пропозиції щонайменше один транспортний засіб, пристосований для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а у разі відсутності такого — інформацію про відсутність та інвестиційний проєкт зобов'язання; забезпечувати роботу на об'єкті маршруту, який викликає приміські автобусні маршрути загального користування, транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості до 35 відсотків від загальної кількості автобусів до 31 грудня 2019 р. та до 50 відсотків - з 1 січня 2020 року; здійснювати пільгові перевезення пасажирів згідно з чинним законодавством.

Перевезення громадян пільгових категорій згідно з чинним законодавством. Дотримання трудового законодавства України, забезпечення належних умов праці.

Документи для участі у конкурсі приймаються у закритому конверті з позначкою №1 та конверті з позначкою №2, який міс-

На сесії затверджено розпорядження голови районної ради та голови РДА.

Депутат Богдан Ящик озвучив депутатський запит щодо надання інформації Тернопільської обласної державної адміністрацією про використання коштів та обсяг виконаних робіт з будівництва лікарських амбулаторій у селах Ангелівка, Мишківичі і Почапінці.

Голова Тернопільської РДА (2015-2019 роки) Олександр Похилид подякував голові районної ради Андрієві Галайку, депутатам районної ради, сільським та селищним головам, усім громадянам району за співпрацю, завдяки якій вдалося реалізувати низку соціально-економічних проєктів на території Тернопільського району.

Депутат Тернопільської обласної ради Володимир Лісовський наголосив на важливості придбання медичної апаратури згідно з вимогами новітньої технології для лікування пацієнтів у закладах Тернопільського району. Депутат подякував, зокрема, очільникам Великогаївської та Байковецької ОТГ за те, що вони закупили таку апаратуру, що допомогло значно поліпшити рівень діагностики та лікування пацієнтів.

Детальніше про матеріали сесії — на офіційному сайті Тернопільської районної ради www.trrada.te.ua

Галина ЮРСА — ТРР «Джерело».

Конкурсний комітет з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі Тернопільського району.

Футбол | Друга ліга України

«Нива» стартувала з перемоги!

У першому турі чемпіонату другої ліги України футболісти тернопільської «Ниви» здолали на виїзді «Динамо» із Вишгорода Київської області, що цього сезону дебютував на професіональній рівні. На стадіоні в Демидові, що на Київщині, «нивівці» відправили у ворота суперника 3 «сухі» м'ячі.

Переможні голи за «Ниву» забили новачки команди.

На 39-й хвилині Максим Проців прострілив у раунд воріт «Динамо» — 0:1. За мить його тезко Різник у два дотики результативно замкнув простріл Романа Волохатого з лівого флангу — 0:2. Після перерви він оформив дубль, реалізувавши вихід один в один із воротарем — 0:3.

В наступному турі тернопільці очікують візду до чернівецької «Буковини».

Кубок Тернопільської області. Півфінал

Великі Гаї і Тереховля – у фіналі!

Великогаївський «Агрон-ОТГ» і тереховлянська «Нива» здобули путівки до фіналу Кубка Тернопільської області з футболу.

У повторному поєдинку на власному футбольному полі тереховлянці з рахунком 3:0 розгромили заводську «Агрониву». Нагадаємо, перша зустріч теж завершилася «сухою» звітягою колективу з Тереховлі — 1:0.

«Агронива» напіврезервним складом обіграла вдома чортківський «Кристал». На 53-й хвилині Тарас Червонецький ударом із пенальті вивів гаївчан уперед, а незадовго до фінально-

го свистка після прострілу з правого флангу Дмитро Коник із близької відстані вразив практично порожні ворота — 2:0. Нагадаємо, що в першій грі «Агрон» теж був сильнішим — 3:0.

Вирішальний кубковий матч заплановано провести 24 серпня на Тернопільському центральному стадіоні.

Аматори. Чемпіонат України

Переможний початок команд із Тернопільщини

Обидва представники Тернопільської області синхронно стартували з перемог у чемпіонаті України серед аматорів сезону-2019/2020.

Чинний чемпіон нашої області «Агрон-ОТГ» із Великих Гаїв Тернопільського району обігравав на виїзді луцький «Вотранс» — 3:2.

У складі великогаївського колективу забитими м'ячами відзначилися Назар Процик,

Тарас Червонецький та Арсен Кривобедрий.

Тереховлянська «Нива» на домашньому стадіоні «Колос» за присутності 700 глядачів перемогла «Покуття» з Коломиї Івано-Франківської області — 3:1. Тереховлянам довелося відігравати після пропущеного голу на 10-й хвилині зустрічі. Однак дубль Ігоря Олексієнка та автогол Дениса Ханція принесли перемогу «нивівцям». А «Нива» із Заводського Чортківського району в останню мить відмовилася від участі в аматорській першості України.

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району - 2019

Календарі матчів. II коло Вища ліга

- 14-й тур, 18 серпня Шляхтинці — В.Березовиця, Плотича — Товстолуг, В.Глибочок — Озерна, В.Бірки — Динамо - Красівка, Івачів — В.Гаї, Дубівці — Прошова, 15-й тур, 25 серпня Динамо - Красівка — Шляхтинці, Озерна — Плотича, Прошова — В.Глибочок, В.Гаї — В.Бірки, Товстолуг - Івачів, В.Березовиця - Дубівці, 16-й тур, 1 вересня Шляхтинці — Озерна, Плотича — Динамо-Красівка, В.Глибочок — В.Гаї, В.Бірки — Прошова, Івачів — В.Березовиця, Дубівці — Товстолуг, 17-й тур, 8 вересня Івачів — Шляхтинці, Дубівці — Плотича, Товстолуг — В.Глибочок, В.Березовиця — В.Бірки, Прошова — Динамо-Красівка, В.Гаї — Озерна, 18-й тур, 15 вересня Шляхтинці — Дубівці, Плотича — Івачів, В.Глибочок — В.Березовиця, В.Бірки — Товстолуг, Динамо - Красівка — В.Гаї, Озерна — Прошова

- 19-й тур, 22 вересня Прошова — Шляхтинці, В.Гаї — Плотича, Івачів — В.Глибочок, Дубівці — В.Бірки, Товстолуг — Динамо-Красівка, В.Березовиця — Озерна, 20-й тур, 29 вересня Шляхтинці — В.Гаї, Плотича — Прошова, В.Глибочок — Дубівці, Івачів — В.Бірки, Динамо-Красівка — В.Березовиця, Озерна — Товстолуг, 22-й тур, 6 жовтня В.Бірки — Шляхтинці, Плотича — В.Глибочок, Івачів — Озерна, Дубівці — Динамо-Красівка, Товстолуг — В.Гаї, В.Березовиця — Прошова, 23-й тур, 13 жовтня В.Глибочок — Шляхтинці, В.Бірки — Плотича, Динамо-Красівка — Івачів, Озерна — Дубівці, Прошова — Товстолуг, В.Гаї — В.Березовиця

Перша ліга. Група А

- 12-й тур, 18 серпня Байківці — Довжанка, Стегниківці — Лозова, Чистилів — Собо́рне, Озерна-2 — До́мамори́ч, Мишківці — Баворів, 13-й тур, 25 серпня Лозова — Байківці, Довжанка — Стегниківці, Баворів — Чистилів, Собо́рне — Озерна-2

- 14-й тур, 1 вересня Собо́рне — Довжанка, До́мамори́ч — Лозова, Байківці — Баворів, Озерна-2 — Чистилів, Стегниківці — Мишківці, До́мамори́ч — Мишківці

- 15-й тур, 8 вересня Лозова — Собо́рне, Довжанка — До́мамори́ч, Баворів — Стегниківці, Чистилів — Байківці, Мишківці — Озерна-2

Перша ліга. Група Б

- 12-й тур, 18 серпня Смиківці — Козлів, Курники — Товстолуг-2, Петриків — Гаї-Шевченківські - Драганівка, В.Лука — Підгородне

- 14-й тур, 1 вересня Козлів — Драганівка — Товстолуг-2, Смиківці — Підгородне, Гаї-Шевченківські - Петриків, Курники — В.Лука

- 13-й тур, 25 серпня Товстолуг-2 — Смиківці, Козлів — Курники, Підгородне — Петриків, Гаї-Шевченківські — Драганівка — В.Лука

- 15-й тур, 8 вересня Товстолуг-2 - Козлів — Драганівка, Підгородне — Курники, Петриків — Смиківці, В.Лука — Гаї-Шевченківські

- 16-й тур, 15 вересня Баворів — Довжанка, Чистилів — Лозова, Байківці — Мишківці, Собо́рне — До́мамори́ч, 17-й тур 22 вересня Лозова — Баворів, Мишківці — Озерна-2, До́мамори́ч — Чистилів, Стегниківці — Байківці, 18-й тур 29 вересня Довжанка — Лозова, Баворів — Собо́рне, Озерна-2 — Стегниківці, Чистилів — Мишківці, До́мамори́ч — Байківці

- 16-й тур, 15 вересня Підгородне — Козлів, Гаї-Шевченківські — Товстолуг-2, Петриків — Курники, Смиківці — В.Лука, Драганівка — 17-й тур, 22 вересня Товстолуг-2 — Підгородне, Козлів-Гаї — Шевченківські В.Лука — Драганівка — Петриків, Курники — Смиківці, 18-й тур, 29 вересня Козлів — Товстолуг-2, Підгородне — Гаї Шевченківські — Курники, Петриків — В.Лука, Драганівка — Смиківці

Турнірні таблиці станом на 5 серпня

Table with 8 columns: No, Команда, I, B, H, P, P/M, O. Rows 1-12 for Вища ліга.

Table with 8 columns: No, Команда, I, B, H, P, P/M, O. Rows 1-10 for Перша ліга група А.

Table with 8 columns: No, Команда, I, B, H, P, P/M, O. Rows 1-9 for Перша ліга група Б.

Результати зустрічей 4 серпня:

- вища ліга: Плотича — Шляхтинці -, В.Бірки — В.Глибочок 1:2, Івачів - Дубівці 1:3, В.Березовиця — Товстолуг 2:1, Озерна - Динамо-Красівка 0:3, В.Гаї - Прошова 3:5. перша ліга, група А: Чистилів — Довжанка 6:0, Мишківці — Лозова 3:0, Собо́рне — Байківці 1:8, До́мамори́ч - Стегниківці 3:6, Озерна-2 — Баворів —. перша ліга, група Б: Петриків — Козлів 2:3, В.Лука - Товстолуг-2 3:0, Смиківці — , Драганівка — Курники 5:0, Гаї-Шевченківські — Підгородне 0:1 .

Матчі 13-го туру, які проходять 11 серпня:

Table with 3 columns: Вища ліга, Перша ліга, група А, Перша ліга, група Б. Rows with team matchups.

Фестивалимо

Нич не сходит без насіння
і не родит без коріння!

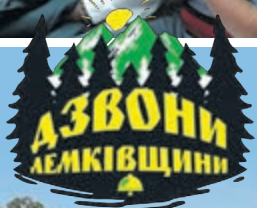
Початок на стор. 1.

Фестиваль об'єднує гостей на території лемківських традиційних застав, а й унікальними лемківськими піснями, говіркою, звичаями. Лемківська культура є невід'ємною складовою української нації, тому поспілкуватися з її безпосередніми носіями — це ще одна із цілей щорічного фестивалю «Дзвони Лемківщини».

Для охочих глибше пізнати побут лемків було організовано низку майстер-класів — зав'язування лемківської хустки, молотіння зерна, точення ножів, замішування хліба, бісероплетіння, лозоплетіння, мелення зерна на жорнах, малювання писанок, січення капусти. Також гості мали змогу поласувати оригінальними стравами лемківської кухні.

А завершився фестиваль традиційно біля символу «Лемківських дзвонів» — великої ватри, яка палала впродовж усього свята, збираючи ген до купи розвіяних світом лемків.

«Дзвони Лемківщини» — одне із найвідоміших музичних фольклорних дійств області. Сюди з'їжджаються не лише тисячі гостей, а й сотні народних колективів і виконавців. У цьогорічному фестивалі взяли участь і колективи Тернопільського району. Зокрема зразковий аматорський фольклорний колектив «Чернелівські забави» (художній керівник Тарас Сотула) гідно представив Байковецьку громаду. А директор будинку культури Чернелева-Руського Людмила Мита зачарувала публіку декламуванням лемківською говіркою вірша «Ялуна». Від Великогаївської ОТГ на фестивалі делегували лемківський ансамбль «Великі Гаї» села Великогаї. Зачаровував своїм співом і грою на гітарі молодий виконавець Степан Лоїк із Підгородного.

Цікаву колоритну виставку-презентацію Тернопільського району підготував відділ культури районної адміністрації. Як розповідає начальник відділу організаційної роботи апарату Тернопільської РДА, голова лемківського осередку села Соборне Людмила Гронська, всі речі, представлені в експозиції, — автентичні, привезені ще у 44-46 роках минулого століття з Польщі.

«Традиційне лемківське вбрання, вишиванка, речі домашнього вжитку нам люб'язно надали мешканці села Рутна, Шаршівка, Іванка, Партишан, Ярослав Гоч, Пелагея Кольчик, — розповідає пані Гронська. — Так історично склалося, що соборненський осередок — найбільший у Тернопільському районі. Адже до осені 1944-го в селі проживали здебільшого поляки. Внаслідок так званого обміну населенням усіх їх було вивезено на територію Польщі, а в їхніх домівках розмістили переселених на територію УРСР етнічних українців Лемківщини, Холмщини, Надсяння, Любачівщини, Підляшшя, Західної Бойківщини».

75 літ пам'яті

На I Міжнародному фестивалі лемківської культури «Дзвони Лемківщини» відбулася офіційна презентація пам'ятної медалі, викарбуваної до 75-х роковин початку депортації етнічних українців з Лемківщини, Холмщини, Надсяння, Любачівщини, Підляшшя, Західної Бойківщини в 1944-1951 роках. Автором логотипу — відомий художник Андрій Хомак зі США, похоронений з Лемківщини, переможець Міжнародного конкурсу СФУЛО / SFULO (Світова федерація українських лемківських об'єднань).

На медалі в центрі зображено темний хрест, на фоні якого — білий журавель із розгорнутими крильми для лету. Вони обвиті колючим дротом. Внизу — «1944-2019». По колу жетона — «75-ті роковини від початку примусового виселення українців з етнічних земель — 1944-2019». На звороті медалі посередина витиснута: «75 літ пам'яті», внизу — «1944-2019». По колу — напис: «Лемківщина, Холмщина, Надсяння, Підляшшя, Західна Бойківщина, Любачівщина».

«Хрест — це символ руїни всього Закерзоння: зруйновані церкви, покинуті села, занедбані цвинтарі... Колючий дріт — це насильство. Він вказує на те, що не було нічого «добровільного», що виселення відбувалося під примусом і було злочинним. А журавель — це птах, який завжди прагне повернутися додому. Це — світлий символ страждених душ сотень тисяч вигнанців, які, оплутані колючим дротом насильства. Та нині разом із журавлями тисячі нащадків депортованих прилітають на рідні землі. Вони пам'ятають і шанують своє коріння, предків, свою культуру і звичаї», — розповіла голова СФУЛО Ярослава Галик.

Семінари

Бібліотечне краєзнавство

Ми живемо в неспокійний час великих перемін і надій. Нині необхідно мислити і працювати по-новому, зокрема, перебудувати й бібліотечну роботу.

Краєзнавство є одним із провідних напрямків діяльності бібліотек, і це – характерна риса сьогодення.

З метою ефективнішого функціонування краєзнавчої діяльності бібліотек, впровадження нових форм роботи центральна районна бібліотека організувала виїзний семінар «Публічна бібліотека як краєзнавчий та інформаційний центр» на базі бібліотеки-філії с. Ступки.

Роботи уточню розпочали у мальовничому куточку – гідрологічній пам'ятці у природного місцевого значення «Ступківське джерело».

З діяльністю книгозбірні ознайомила завідувача бібліотекою-філією Уляна Золотник. Бібліотека має привабливий вигляд, сяє чистотою і свіжістю, оформлені актуальні книжкові виставки, тут проводять надзвичайно цікаві масові заходи. У цій затишній атмосфері в рамках мистецько-просвітницького проекту «Видатні люди нашого краю» відбулася зустріч з місцевою художницею, майстром декоративно-прикладного мистецтва Катериною Крупницькою. Бібліотекарі централізованої системи

отримали консультації щодо традицій та інноваційних аспектів краєзнавства, проведення дослідницької роботи з виявлення видатних людей села, історичних подій, фактів, популяризації краєзнавчих документів серед дорослих і дітей. Обмінювалися досвідом з відродження культурно-історичних традицій, історії краю.

В обговоренні взяли участь сільський голова с. Ступки Ігор Радецький, начальник відділу культури Тернопільської РДА Віктор Навольський, директор ЦБС Оляга Василюк.

Сподіваємося, що семінар стане початком нової цікавої традиції в житті бібліотек Тернопільської централізованої бібліотечної системи.

Надія МИКОЛАЄНКО, завідувача методично-бібліографічним відділом центральної бібліотеки.

Добрі справи

Діти українських бійців відпочиватимуть у Польщі

З площі Героїв Євромайдану в Тернополі урочисто відправили 40 дітей учасників АТО-ООС області на двотижневий відпочинок до Польщі. Дітей благословили тернопільські священники. Урочисто звучав Гімн України.

«На сході країни відбувається війна. Дякуючи вашим батькам, дорогі діти, ворог не пройшов углиб нашої території, тому маємо можливість жити під мирним небом та не здригтися від вибухів снарядів», — сказав заступник голови Тернопільської ОДА Іван Кришак.

За сприяння служби у справах дітей ОДА проведено п'ятьох років у 600 дітей учасників АТО-ООС, а також загиблих на цій війні героїв побували у Польщі, Литві, Сербії, Грузії та Хорватії.

Інформаційна база даних про таких дітей наявна у Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Тернопільської ОДА. Щоб дитина у мого АТО/ООС могла здійснити подібну поїздку, у неї має бути біометричний закордонний паспорт.

Галина ЮРСА. Фото автора.

День села | Шляхтинці

Рідний край — це не місце на карті...

У неділю, 4 серпня, весело і гамірно було у с. Шляхтинці Байковецької ОТГ. Тут, за традицією, святкували День села.

У рамках заходу відбувся турнір з міні-футболу, присвячений пам'яті Володимира Маличка та Андрія Мацюка. Переможцю у ньому здобув Дориня. Приємно зауважити, що до народних гулянь активно долучилася молодь. Саме вона ініціювала проведення «Холіфесту» — так званої битви фарбами. Також провели аукціон, де розіграли цюврати лотів, зокрема футболку з написом «Я люблю Шляхтинці», сертифікати на модельну зачіску, візаж та інші.

Справжньою родзинкою свята був концерт. Так, молодіжний ансамбль Христоса Скориза презентував публіці оригінальні й творчі

номери. А найбільше оплесків отримали наймолодші учасники свята, які танцювали, тішили віршами і піснями.

Присутні змогли придбати лотерейні квитки, і шість щасливчиків виграли цінні подарунки.

Весело було не лише дорослим, а й дітям, адже для них працювали атракціони, аніматори, проводили цікаві ігри, розваги, танцювали банси.

За доброю традицією, шляхтинські господині пригостили гостей і жителів села смачними наїдками — биграчем, обанешом, смаку свята додало частування хмільною медовухою.

Table for Monday, August 12, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Table for Tuesday, August 13, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Table for Wednesday, August 14, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Table for Thursday, August 15, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Table for Friday, August 16, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Table for Saturday, August 17, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Table for Sunday, August 18, 2019. Includes program listings for UA: PERSHYI, 1+1, and STB channels.

Подільське СЛОВО
Свідоцтво про державну реєстрацію:
ТР №683-283 ПР від 29.11.2018.

Директор
Бухгалтерія, довідки
Верстка: Іван Юзьків, Уляна Балагура
Адреса редакції:
46002, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Email: podilske_slovo@ukr.net
Розрахунковий рахунок:
26003250972001 ТФ КБ Приватбанк

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції.
© 2019. Всі права захищено.

Передплатні індекси: 61357 для фізичних осіб, 23491 для юридичних осіб.
Тираж: 4 150.
Віддруковано: ТОВ "Побли-Тер", м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28.

02.10.00.40 «Закони привабливості»
15.50 «Чекай на мене. Україна».

Все буде смачно

Як у серпні дбаємо, так узимку маємо

Серпень – найнапруженіший літній місяць для господинь: достигають фрукти й овочі. І всьому треба дати лад — засушити, заквасити, заморозити, закатати...

Салат «Мисливський»

Інгредієнти: помідори – 200 г, болгарський перець – 200 г, капуста – 300 г, огірки – 200 г, цибуля – 1 шт., морква – 100 г, олія – 2 ст. л., петрушка – 20 г, кріп – 20 г, часник – 1 зубок, оцтова есенція – 0,5 ст. л., сіль – за смаком.

Приготування. Моркву і огірки нарізати соломкою, цибулю – півкільцями, болгарський перець і зелено – півдольцями, кубиками. Капусту нашаткувати.

Нагріти каструлю з сумішшю всіх овочів, але не до кипіння. Додати оцет, олію й спеції. Салат розкласти у банки, стерилізувати й закатати.

Помідори нарізати кубиками і тушкувати з моменту закипання 15 хвилин.

Нарізати цибулю і моркву. Пасерувати їх в олії. Додати цибулю з морквою, квасоллю, сіль, цукор, лавровий лист і перець горошком. Тушкувати на слабкому вогні 20 хвилин з моменту закипання.

Додати зелену, оцет і подрібнений часник. Тушкувати 5 хвилин і розкласти у стерилізовані банки. Закатати.

Огірки по-корейськи з морквою

Інгредієнти: огірки – 4 кг, морква – 1 кг, цукор – 1 скл., оцет – 1 скл., олія – 1 скл., сіль – 100 г, подрібнений часник – 2 ст. л., перець червоний мелений – 1 ст. л.

Приготування. Моркву натерти. Огірки розрізати на 4 частини, потім ще навпіл.

Додати сіль, цукор, часник, оцет, червоний перець, олію. Перемішати, залишити на 4 години. Розкласти салат у банки. Стерилізувати 10 хвилин, закатати.

Салат з кабачків

Інгредієнти: кабачки – 1,5 кг, томатна паста – 60 г, вода – 500 мл, олія – 125 мл, цукор – 80 г, сіль – 4 г, цибуля – 300 г, болгарський перець – 300 г, морква – 300 г, помідори – 300 г, оцет – 70 мл.

Приготування. Кабачки очистити від шкірки, нарізати з водою до однорідності, залишити кабачки. Додати цукор, сіль, олію. Довести до кипіння, варити 10 хвилин. Цибулю нарізати півкільцями, болгарський перець

— соломкою, додати до кабачків, варити 5 хвилин.

Моркву натерти на великій тертці, варити ще 10 хвилин.

Помідори нарізати кубиками й додати в салат. Влити оцет, варити ще 10 хвилин. В стерилізовані банки викласти салат, закатати.

«Тещин язик»

Інгредієнти: огірки – 3 кг, помідори – 1,5 кг, болгарський перець – 800 г, часник – 100 г, сіль – 2 ст. л., цукор – 100 г, оцет – 100 мл, олія – 200 мл.

Приготування. Огірки порізати тонкими кружальцями (3 мм). Помідори і перець — великими шматочками. Помідори, перець і часник перемолоти. Додати сіль, цукор, олію, перемішати. Довести овочі до кипіння, варити 15 хвилин.

Гарячий салат розкласти у стерилізовані банки і закатати.

Капуста з огірками

Інгредієнти: капуста – 400 г, огірки – 100 г, цибуля – 100 г, морква – 100 г, оцет – 10 мл, сіль – 0,5 ст. л., цукор – 1 ст. л., олія – 60 мл.

Приготування. Капусту нашаткувати. Перекласти в каструлю, влити олію і 9% оцет, додати сіль і цукор. Моркву нарізати соломкою, огірки – кружальцями, цибулю — півкільцями. Вкружальця в каструлю з капустою. Тушкувати 5—7 хвилин.

Викласти в стерилізовані банки, закатати.

Салат з баклажанів

Інгредієнти: баклажани – 9 шт., помідори – 3,5 кг, болгарський перець – 12 шт., часник – 5 зубків, петрушка – 50 г, зелень кінзи – 50 г, цукор – 1 скл., олія – 1 скл., сіль – 1,5 ст. л., перець чорний мелений – 0,5 ч. л., перець гострий стручковий – 1 шт., оцтова есенція – 1 ст. л.

Приготування. Помідори перемолоти. Баклажани нарізати великими кубиками, засипати сіллю на 15—20 хвилин. Перець — соломкою. Часник і гострий перець — маленькими кубиками. Додати цукор, сіль, хвілин, помішуючи. Влити олію, оцтову есенцію, покласти зелень, кип'ятити ще 5 хвилин.

Розлити в стерилізовані банки й закатати.

Баклажани в аджиці

Інгредієнти: баклажани – 1,5 кг, помідори – 1,5 кг, болгарський перець – 500 г, часник – 5 зубків, перець гострий стручковий – 1 шт., оцет – 0,25 скл., сіль – 0,25 скл., цукор – 1 скл., олія – 0,5 скл.

Приготування. Баклажани порізати кружечками. Салати, підсмажити на олії. Перемолоти помідори, перець і часник. Перекласти в каструлю, додати цукор, сіль, олію та оцет. Варити 20 хв. Викласти в банки шарами. Стерилізувати 15 хвилин, закатати.

Смачного!

Дитячий майданчик

ФІЛВОРА

Тут заховалися 9 назв овочів. Знайди їх.

Це цікаво знати

Українські коти нявкають, а не м'явкають. Свині рохкають. Поросята кувікають. Гуси не гоготять, а гелгочуть, гелгають, джеркотять. Качки не крякають, а кахкають. Крякають у нас ворони (і каркають теж): тобі зозуля навесні кувала щастя, а мені ворончуха крякає сумне... Крякати кудрочуть. Наш соловейко тьохкає, а сороки скрекочуть. Горобці цвірінькають, жайворонки, ластівки, щиглі щебечуть, їжак чмихає. Коні іржуть і форкають. Жаби квакають і кумкають. Великі собаки гавкають, а цуцики дзвякають (як і лисиці).

Замість дзвоника щодня Виспівує цуценя. Всі вже знають, що Дружок Заміняє нам дзвінок. Мабуть, дзвякати б він зміг без упину цілий рік.

Про хліб

Українська народна казка

Було це тоді, коли звірі розмовляли людською мовою. Дав Бог людям жито і пшеницю, щоб вони обробляли їх та хліб мали. Але не такі, як зараз, а широколисті і по п'ять — шість колосків на стеблі.

Але люди не шанували Божого дару, адже хліба було доволі. Вони розкидали ці рослини, топтали їх та знищували.

Не зміг Бог терпіти такої наруги над хлібом та й відібрав у людей всю пшеницю і жито до останньої Терплиці. Настали для людей важкі часи. Голодні. Терплять, але не просять у Бога пробачення.

От зібралися коти та собаки і стали радитися. Шкода їм дулися людей, бо таки бідують. І вирішили коти та собаки іти до Бога, просити за людей, щоб він повернув їм хліб.

Пішли вони і стали слізно просити. Змилисився Бог над цими бідними тваринками і дав їм пшеницю та жито. Але тепер стебло стало високе, тоненьке, з одним колоском та ще й колючим, щоб не змогли люди його використовувати не там, де потрібно.

Ось тому той хліб, що ми зараз їмо, — собачий і котячий, й треба їм завжди давати окраець хліба.

